GAZETA KRAKOWSKA

Nro 95.

Z KRAKOWA DNIA 26 LISTOPADA 1817 Roku WE SZRODĘ

Z Warszawy d. 18 Listopada.

Wypis z Rozkazów dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. Konstantego.

— Dnia 8 Listopada 1817. —

Za Naywyższym Rozkazem.

Postępuie na wyższy stopień.

W korpusie Artylleryi i Inżynierów z kompanii 2giey pozycyyney pieszey, pod-officer Tomasz Bartmański, na podporucznika.

Umieszczony zostaie na powrót.

W piechocie: W pułku 3cim liniiowym, przeszły na reformę Rozkazem dziennym z dnia 4 Listopada r. b. Major Albrecht.

Otrzymuią żądane dymissyie dla interessów familiynych.

W piechocie: Z pułku 3go strzelców pieszych, podporucznik Jan Branciart.

Dla słabości zdrowia.

Z pułku 4go liniiowego, kapitan Woyciech Dąbrowski. Z pułku 2go strzelców pieszych, podporucznik Andrzey Łopielnicki.

W jeździe: Z pułku 2go strzelców konnych, porucznik Teofil Gałęski.

— Dnia 11 Listopada 1817. —

Za Naywyższym Rozkazem.

Postępuie na wyższy stopień.

W jeździe: W korpusie żandarmeryi, wachmistrz starszy Józef Janikowski, na podporucznika.

Przeznaczony zostaie.

Z pułku 4go Ułanów, Major Strowski, do pełnienia obowiązków Szefa sztabu dywizyi Ułanów.

Otrzymuią żądane dymissyie dla słabości zdrowia.

W piechocie: Z pułku 3go liniiowego, porucznik Jan Mańko. — Z pułku 7go liniiowego, kapitan Teodor Czarnecki. — Z pułku 4go strzelców pieszych, podporucznik Józef Wentzl.

Dla interessów familiynych.

Z pułku 8go liniiowego, porucznik Franciszek Marquardt. — Z pułku 4go strzelców pieszych, kapitan Moyżesz Struków, i podporucznik Ignacy Gliński.

W jeździe: Z pułku 2go Ułanów, podpułkownik Jakób Czosnowski.

Ma sobie daną dymissyią za nieprzyzwoite

Sprawowanie się i nałóg pijaństwa.

W piechocie: Z pułku 3go liniiowego, porucznik Gabryel Zeromski.

Wykreśleni zostaią z Kontrol za nieprzyzwoite sprawowanie się.

Z tegoż pułku, porucznik Michał Gliński, i podporucznik Ludwik Malinowski.

Z Moskwy d. 14 Października d. k.

Dzień 12 Października pamiątka oswobodzenia Moskwy, obchodzony tu był z uroczystością religiyną. Obrzęd ten był wiernym obrazem wdzięczności wieczney dla Tego, który według swey woli rozrządza losami narodów. Wszystko zdawało się zbiegać do uświetnienia tey uroczystości. Obecność Naymiłościwszego Monarchy i całey N. Rodziny Jego w starożytney stolicy Rossyyskiey, połączona z epoką, do którey się wiążą tak chlubne i wielkie pamiątki, świeża pamięć wypadków zaszłych w pięciu ostatnich latach; latach wielkich i mogących się porównać z wiekami; wszystkie te okoliczności stały się przyczyną, iż N. Cesarz postanowił założyć kościoł, poświęcony Chrystusowi Zbawicielowi. Dzień założenia tey świątyni nie mógł bydź przyzwoitszy jak 12 Października. Tego więc dnia o godzinie 9 zrana mężne roty obrońców oyczyzny zaięły rozległą przestrzeń od gór Worobiewa aż do zamku Kremlińskiego, i cała prawie ludność Moskwy wyszła na Dziewicze pola. W godzinę potem, to iest o 10tey, N. Cesarz Jmć obiechawszy woysko, w którego szykach liczyło się 27,000 ludzi, z NN. Cesarzowemi, W. Xciem Mikołaiem, Xciem Pruskim Wilhelmem, przybył do Kościoła Nayświętszey Panny Tychwińskiey. Po Mszy świętey nastąpiła processyia nadzwyczayney wspaniałości, dla liczby duchowieństwa i bogactwa ubiorów; szła przez most na pontonach ku Wróblowey górze, w pośród którey przyporządzony był taras dla założenia kościoła. Duchowieństwo most przeszedłszy, zatrzymało się po obu stronach drogi, do tarasu; duchowni zaś, którzy nieśli obrazy Nayświętszey Panny Iwerskiey i Włodzimierskiey, razem z Biskupami i Archimandrytami wstąpili na taras. Po poświęceniu wody, poświęcono mieysce zakładaiącego się kościoła i okolice; po obrzędach religiynych, N. Cesarz Jmć położył pierwszy kamień na tablicy z napisem. Kamień ten, rydlówka i t. d. podane były J. C. Mci przez Akademika Witberga. Potem również położyli kamienie NN. Cesarzowe, Xże od siebie i W. Xiężney, Xiąże Pruski Wilhelm, i Arcybiskup Augustyn, który potem wyborną miał mowę. Daley śpiewany był hymn: *Ciebie, Boże chwalemy*: w pośród gromu dział zasyłano modły o długie lata Cesarza Jmci i N. Jego Familii i za woysko. Był to rozrzewniaiący widok. Wszystkie góry Wróblowe ludem okryte były; taka panowała spokoyność, iż czytanie ewanielii i mowa Arcybiskupa dostatecznie słyszane były. Po zakończonem poświęceniu, processyia na powrót się udała, którą N. Pan odprowadziwszy za rzekę konno, a za nim NN. Cesarzowe w karecie, udał się na powrót do pałacu.

Mowa Arcybiskupa Augustyna.

"Gdzie iesteśmy? Co widziemy? Co czyniemy?

" Gdzie iesteśmy? — Na tem mieyscu, na którem w dwunastym roku ta starodawna stolica z przestrachem widziała płomienie, nieprzyiacielską wzniecone ręką, na iey zniszczenie. — Widziała, — i skło-

niwszy starością ubieloną głowę, modliła się do Pana, aby mogła stać się ofiarą odkupienia oyczyzny.

" Co widziemy? — Widziemy też samę stolicę, dźwignioną z popiołów i gruzów, w nowe przyodzianą ozdoby i wspaniałość, znowu pod obłoki wznoszącą złociste swe wierzchołki, zamożną w dostatek i bogactwa, radosną ze sławy Rossyi i szczęścia całey Europy.

" Co czyniemy? — Czyli chcemy wznosić piramidy ku sławie naszych współziomków, którzy niezachwianą wiernością dla Monarchy, pałaiącą miłością oyczyzny, pamiętnemi dziełami na polu walki, imiona swe uczynili godnemi wiecznego od nas błogosławieństwa?

" O, nie! Cóż to iest człowiek zewnątrz Boga i bez Boga? Bóg, mądrości Pan, Bóg, gotuiąc przedsięwzięcia swoie, daie rozum i mądrość; Pan mocy słabych obdarza siłą, a oręż silnych osłabia. — Cóż więc czyniemy? — w obliczu nieba i ziemi wyznawaiąc niewypowiedziane łaski i szczodroty, które Naywyższy Władca świata raczył na nas wydać, Jemu samemu wszystkie powodzenia, całą chwałę przeszłych boiów przyznaiąc, kładziemy osnowę świątyni, poświęconey Panu Bogu, Zbawicielowi naszemu, Jezusowi Chrystusowi.

" Boże! widzieliśmy oczami własnemi, coś uczynił w dniach naszych, gdyż nie orężem naszym zniszczyliśmy powstaiących na nas, a ramie nasze nie obroniło nas. — O Boże! chwalić cię będziemy codziennie, a imie twoie wyznawać będziemy na wieki.

" Pierwsza Stolico Tronu! Ty szczególniey nosisz na sobie cechę cudów Bożych; w twoich rozwalinach skruszoną została potęga burzyciela; płomienie, które cię niszczyły, iegoż zniszczyły potęgę; tenże płomień zapalił serce Rossyian i innych narodów ku odzyskaniu pokoiu i spokoyności. Wychwalayże Pana Boga twego, i stawaiąc u podnoża tey Swiętey góry Jego, odday mu pokłon w duchu i prawdzie.

" Waleczni Woiownicy! We wszystkich walkach, któreście odprawiali, widzieliście, albo raczey dotykaliście się prawicy Boskiey, wami kieruiącey, i z wami pospołu walczącey, oddaycie chwałę Panu, i w skruszonym duchu zawołaycie: *Nie my, nie my tego dokazali. Pan mocy, obrońca nasz, Bóg Jakóbów, odeymuiący woyny aż do końca ziemi, ten sprawił wszystko wielkie i sławne.*

" Boże, Zbawicielu nasz! Niech będą oczy Twoie dzień i noc otwarte na to mieysce, gdzie Pomazaniec twóy kładzie osnowę kościoła ku chwale Przenayświętszego imienia Twoiego, i dla pamięci niewypowiedzianych dobrodzieystw twoich, dla nas obiawionych. Przyymiy od Niego tę wdzięczności ofiarę, z czystą wiarą, z pałaiącą miłością, w głębokiem upokorzeniu Tobie przyniesioną; przyym, pobłogosław i spełniy święty zamiar Jego; zachoway łaskę Twoię dla Niego i dla całego Nayiaśnieyszego Jego Domu. "

Z Petersburga d. 20 Października d. k.

W gazecie Senackiey, umieszczony iest następuiący Ukaz Jego C. Mości, pod dniem 24 Września, dany Rządzącemu Senatowi: " Dostrzegłszy w czasie przeiazdu moiego przez Guberniią Orłowską nieregularność dróg, a w Guberniialnem mieście nieochędostwo, słabą administra-

cylą policyi, wielką liczbę więźniów, i w powszechności opieszałe odbywanie interessów w rządzie Guberniialnym, Rozkazuię: Orłowskiego Policmeystra, Kapitana Ławrowa, oddalić od obowiązków i nie przeznaczać na przyszłość do Moiego rozkazu, a zarządzaiącemu Guberniią, Vice-Gubernatorowi Masłowemu, surowe dać napomnienie, i dla przykładu innych obwieścić o tem przez ukazy po wszystkich Guberniiach. „

W rozkazie dziennym w Moskwie d. 12 t. m. wydanym, wyrażono: " Pułk gwardyi bokowey Litewski ma się nazywać pułkiem Moskiewskim gwardyi; bataliion zaś tego pułku w Warszawie znayduiący się, ma zatrzymać dawnieysze nazwisko pułku gwardyi. „

Z Wiednia d. 17 Listopada.

Z Gratzu nadeszły tu następuiące doniesienia: — D. 6 nazaiutrz po reducie było w wieczór powszechne oświecenie miasta i przedmieść, które NN. Cesarstwo Jchmość raczyli z licznym orszakiem i przy radosnych okrzykach tłumów ludu obiechać. Naywspanialey i naygustownicy z wielu napisami, i t. d. oświecone było mieszkanie J. Cesarzewicowskiey Mci Arcy Xcia Jana; na którem widać było w ogniu słońce z napisem: " Austryia iest pełna wszelkiego rodzaiu sławy," potem domy Barona Mandel w mieście i ogrodowy na przedmieściu, ratusz, łuk honorowy przed mieszkaniem Feldmarszałka porucznika Mazzuchelli, domy Hr. Dietrichsteina i Attema, i t. d. — D. 7 zwiedził J. C. K. Mość rożne publiczne gmachy i zakłady, bibliiotekę, liceum, konwikt, zbroiewnię, i dom kryminalny, a N. Cesarzowa klasztor Elizabetek, szkoły płci żeńskiey, głowny szpital, dom obłąkanych i ieszcze raz instytut Joanneum. Po południu przyymowała N. Cesarzowa wyższe władze. J. Cesarzewicowska Mość Następca tronu odwiedził dom sierot. —— D. 8 przed południem J. C. K. Mość po obeyrzeniu gmachu administracyi taba zney i stępla, zaszczycił także obecnością swoią instytut Joanneum, obeyrzał z naywiększą uwagą wszystkie iego urządzenia i raczył w Xiędze odwiedzaiących zapisać swoie imie. Nayiaśnieyszy Pan zwrocił szczególnieyszą swoią uwagę na złożone sobie proby fabryk kraiowych i przemysłu, mowił o nich iako znawca i zachęcał do ich pielęgnowania. Tu i wszędzie zostawił Nayukochańszy Monarcha nie zatarte dowody wielkości swoiego Serca i godney pierwszego w świecie tronu łagodności i czystey miłości ludu. — D. 9 po wysłuchaniu nabożeństwa w kościele Katedralnym, trudnił się J. C. K. Mość sprawami rządowemi, a w wieczor znaydował się z N. Cesarzową i Arcy Xiążętami na wspaniale oświeconem teatrze, gdzie od mnostwa widzów przy kotłach i trąbach radosnemi okrzykami powitanemi NN. Cesarstwo zostali, i raczyli znaydować się na całem wystawieniu pierwszy raz daney tu opery Rossego " Morlakowie, „ tłumaczenia i muzyką Edwarda Lannoy. — D. 10 obeyrzał Nayukochańszy nasz Monarcha klasztor i szpital Braci miłosierdzia, szpital mieyski i klasztor Elizabetek. N. Cesarzowa odwiedziła dom sierot, a J. Cesarzewicowska Mość Następca tronu instytut płci żeńskiey Baronowey Beine. — Tegoż dnia dawał J. C. K. Mość aż do poźney nocy posłuchania, i odiechał ztąd Minister związków zagranicznych Xże Met,

ternich. — D. 11 oglądał J. C K. Mość w towarzystwie Xcia Hohenzollera wszystkie w Grätzu koszary i w każdey znaydował się izbie. N. Cesarzowa zaszczyciła obecnością swoią tuteyszą fabrykę syców i obeyrzała potem zbroiownią stanów. J. Cesarzewicowska Mość Następca tronu zwiedził klasztor i szpital Braci miłosierdzia, obeyrzał z naywiększą uwagą wszystko, kosztował nawet potraw, i oświadczaiąc swoie ukontentowanie, wsparł ten zakład 300 złr. — D. 12 przed południem znaydował się J. C. K. Mość na posiedzeniu Gubernium, a N. Cesarzowa z N. Następcą tronu zwiedziła gmach i kościoł Mariahülf.

— D. 18 —

J. Cesarzewicowska Mość Arcy Xżę Następca tronu powrocił w niedzielę po południu w dobrem zdrowiu z Grätzu do stolicy tuteyszey.

Z Londynu d. 7 Listopada.

Gazeta Gunieo opisuie iak następuie zmarłą Xiężną Karolinę: "Xiężna ta była prawdziwą Angielką, i gdyby spodobało się było Opatrzności posadzić ią na tronie Angielskiem, tedy osiadłaby go była z prawdziwym duchem Królowey W. Brytanii. Pysznią̨ca się zswey oyczyzny, poważała iey obyczaie i zwyczaie, dziwiła iey konstytucyią i szanowała iey Religiią. Gorliwość i otwartość serca były zawsze cechą iey postępowania; kochana od wszystkich, którzy ią znali, i gdy była tak szczęśliwą, iż otrzymała z własnego wyboru Męża, i widziała ten wybor cnotami iego usprawiedliwioney, powtarzała nieraz, że iest nayszczęśliwszą w królestwie kobietą. Lecz szczęście to niestety, krótki tylko czas na ziemi trwać miało! Mieymy iednak nadzieię: iż zamieniła go na wieczne!,, — Nie ma ieszcze w dzieiach naszych przykładu, ażeby Matka i syn, naybliższi następcy tronu, tak nagle iedno po drugiem do grobu poszło. Nigdy ieszcze narod w tak powszechnym i słusznym nie został pogrążony żalu. — Wysoka zmarła zachowała aż do zgonu przytomność umysłu. Na 5 minut przed śmiercią pytała się ieszcze lakarzow czyli niema niebezpieczeństwa? Ci prosili ią, aby była spokoyną; lecz po kilku oddechach, naypięknieysza iey dusza opuściła ziemne odzienie. Xżę Leopold iey małżonek nie dozwala się oderwać od zwłoków kochaney swey małżonki. Mowią, iż odmowił udania się na wezwanie Xcia Rejenta do Carltonhouse. — Xciu Rejentowi po śmierci iego córki upuszczono krwi. — Królewna Elżbieta i Królewicz Xże Klarencyi oczekiwani są w Windsorze. Królowa nie będzie tam zapewne dla słabości mogła ziechać. Zmarła Xiężna pochowana zostanie na Królewskim cmentarzu w Windsorze. Aż do iey pochowania słyszeć się daie wielki dzwon w kościele S. Pawła od godziny 12tey do 1wszey. Xże Norfolku trudni się urządzeniem żałoby, która zaczęna się od tey niedzieli.

Wieyskie mieszkanie Strathfield - Say które parlament od P. Rivers chce zakupić dla udarowenia Xcia Wellingtona, posiada 9set morgowy park i 4000 morgów gruntu. Zamek iest niewielki, ale ma bydż rozprzestrzeniony.

Z Tamizy odpłynął okręt Grave z officerami Angielskiemi na połowie żołdu będącemi, którzy przyięli służbę u rokoszanów Hiszpańskiey Ameryki.

Poseł Portugalski, Hr. Palmela, u-

dzielił znayduiącym się tu posłom Mocarstw sprzymierzonych urzędową odpowiedź z Rio-Janeiro na ofiarowane przez nie pośrednictwo do zagodzenia zatargów między Portugaliią i Hiszpaniią z powodu osadzenia przez Portugaliią brzegu rzeki Plata. Portugaliia pragnie ułożyć się po przyiacielsku z Hiszpaniią i przyymuie do tego dążące pośrednictwo. Ale Dwor Hiszpański nie odpowiedział ieszcze na odezwę Hr. Palmela i nie wyznaczył nikogo do wniyścia z nim w układy.

Niepodlegli Wenezueli zrobili dla poparcia swey sprawy znaczny krok, nadaiąc swem działaniom iednostayny kierunek przez mianowanie naczelnikiem całey zbroyney swey siły Jenerała Bolivara, na czem im, dotąd zbywało. Jenerał Paez, który dowodził woyskiem niższey Apury, i nie chciał znać nad sobą zwierzchnika, naypierwszy poddał się temu rozrządzeniu. Pod iakiemi warunkami innych okolic dowodcy rokoszanów poddali się dyktatorskiey władzy Bolivara, nie donoszą ieszcze Amerykańskie gazety. — Podług bezstronnego i wiary godnego doniesienia, siła woysk Królewskich w Wenezueli i Nowey Grenadzie wynosi około 6000 Europeyczyków i 2 do 3000 Indyianów i Kreolów.

Z Paryża d. 7 Listopada.

D. 5 o godzinie 1 z południa udał się N. Król w uroczystym orszaku do sali posiedzeń Deputowanych. Gwardyie narodowa i Królewska, woyska liniiowe stały dwiema rzędami uszykowane. Wystrzały z dział zapowiadały wyiazd i przybycie J. K. Mci. U bramy pałacu izb prawodawczych przyięli Monarchę 12 parów i 25 Deputowanych. Gdy Król na tronie usiadł, stanął po prawey iego stronie Monsieur i Xże Orleanu, a po lewey Xże Berry. Na przeciwko J. K. Mci znaydowały się w trybunie Xiężne Angouleme, Berry i Orleanu, Xże Chartres i Panna Orlean. Zgromadzenie stało. Gdy Król wyrzekł: " Usiądźcie Parowie!„ a Kanclerz dał znak Deputowanym do usiądzenia, miał J. K. Mość następuiącą mowę:

" Mci Panowie! Przy zagaieniu ostatnich posiedzeń mówiłem do was o nadzieiach, które zaślubienie Xcia Berry czyniło. Lubo Opatrzność zanadto prędko pozbawiła nas udzielonego nam dobrodzieystwa, obiecuie nam iednak w przyszłości dopełnienia naszych życzeń. — Umowa z Swiętą Stolicą, którą zapowiedziałem wam w roku przeszłym, zawartą została. Zaleciłem Ministrom moim, aby wam podali proiekt do ustawy względem urządzeń tey umowy, które potrzebuią zatwierdzenia władzy prawodawczey, ażeby wolności kościoła Galikańskiego, ów kosztowny spadek naszych przodków, o który Ludwik S. i iego następcy tak troskliwemi byli, iak o szczęśliwość swych poddanych, zastosowane były do konstytucyi i ustaw państwa. — Urodzay r. 1816 zawiódł powiększey części moie nadzieie. Cierpienia moiego ludu udręczyły bardzo serce moie; nie bez wzruszenia iednak widziałem, iż prawie wszędzie znoszone były z bezprzykładną cierpliwością; a ieśli pokazały się gdzie z tego powodu zaburzenia, tedy wkrótce porządek przywrócony został. Dla ulżenia nędzy czasowey musiałem wielkie czynić natężenia, i na skarb nadzwyczayne nałożyć ofiary, których szczegóły będą wam podane, i nie

wątpię, iż przez waszą gorliwość o dobro publiczne, nie zaniedbacie nadzwyczaynych tych wydatków zatwierdzić. Tegoroczni urodzay iest w większey części państwa daleko pomyślnieyszy; wszelako niedostatek w niektórych okolicach i chybienie urodzaiu wina, wyciągaią oycowskiey moiey troskliwości o zapewnienie ich wyżywienia, czego bez waszey pomocy dopełnić nie potrafię. — Rozkazałem przełożyć wam budżet wydatków roku przyszłego. Lubo wypływaiące z ostatniey bolesney woyny umowami zapewnione ciężary, nie dozwalaią zmnieyszyć uchwalonych w roku przeszłym podatków, cieszy mnie przynaymniey myśl, że zalecone przezemnie oszczędzenia i uchwalenie niewielkiey pożyczki, wystarczą na zastąpienie tegorocznich potrzeb. — Nieprzewidziane skutki umowy, do podpisania którey w r. 1815 widziałem się bydź znaglonym, dały powód do nowych układów. Wszystko każe mi się pomyślnych spodziewać z nich wypadków, a mianowicie, ze przechodzące moc naszą warunki na inne zgodnieysze z słusznością i nieprzechodzące granic ofiar, które móy lud z taką znosi stałością, iż miłość moia więcey żądać niemoże, ale owszem nadaie mu nowe prawo do moiey wdzięczności i szacunku wszystkich ludów. — Wydatki na osadnicze woysko, iakem wam podczas ostatnich posiedzeń mógł szczęśliwie zapowiedzieć, zmieyszone o piątą część zostały, i niedaleko iuż ten czas, w którym dzięki mądrości i dzielności moiego rządu, miłości i zaufaniu moiego ludu i przyiaźni Monarchów, spodziewać się możemy, że zupełnie ustaną, i oyczyzna nasza zaymie znowu należące iey się przez waleczność Francuzów i szlachetne postępowanie w nieszczęściu pomiędzy ludami stopień i świetność. Dla dopięcia iednak tego wypadku potrzebuię więcey niżeli kiedy zgodności ludu z tronem, owey potęgi, bez którey władza rządowa iest nieczynną. Im większą ma rząd władzę, tem mniey używać surowości potrzebuie. Sposób w iakim powierzyciele mey władzy użyli nadaney im ustawami mocy, usprawiedliwiło moie w nich zaufanie. Jakoż z ukontentowaniem donoszę wam, iż nad czas ustawą zakreślony nie sądzę bydź potrzebą przedłużenia prewotalnych sądów. — Stosownie do Aktu konstytucyynego kazałem ułożyć ustawę względem rekrutowania. Nie chcę, aby odwoływano się do iakowych przywileiów, aby duch i rozrządzenia tego aktu, prawdziwego naszego kompassu, przez który wszyscy Francuzi bez różnicy stanu powołanemi są do wszystkich stopniów i urzędów, czczemi były słowami, chcę aby żołnierz w szlachetnem swoiem powołaniu nie znał innych granic, nad swoie talenta i zasługi. Lubo uskutecznienie zbawienney tey ustawy, wymaga w budżecie powiększenia wydatków ministerium woiennego, iako tłumacze uczuciów moiego ludu nie będziecie się iednak wahać zatwierdzić urządzenia, które niepodległość i powagę Francyi zapewni, bez których ani Król, ani naród nie może się ostać. — Przełożyłem wam nasze przykrości, iako też środki, których wymagaią. Kończąc, chcę waszą uwagę na przyiemnieysze zwrócić przedmioty. W skutek pokoiu, który kościołowi Francuzkiemu przywrócony został, nie wątpię, że Religiia, ta wieczna podstawa naszego na ziemi szczęścia, za-

kwitnie znowu pomiędzy nami. Spokoyność i zaufanie zaczynaią się odżywiać; kredyt się utwierdza; rolnictwo, handel i przemysł odzyskuią swą czynność; nowe dzieła kunsztu wzbudzaią podziwienie. Jedno z moich dzieci obieżdża w tey chwili część królestwa, i odbiera w nagrodę swoich uczuć, które są na iego sercu wyryte i dowodami ztwierdzone, wszędzie błogosławieństwa. Ja zaś, który iedną tylko mam namiętność, szczęśliwość moiego ludu, który dla iego tylko dobra zazdrosny iestem względem mey dostoyności, której przeciw wszelkiego rodzaiu napaści bronić będę umiał, wiem, iż kochany iestem od moiego ludu, i mam w moiem sercu zapewnienie, że nie będę nigdy tey pociechy pozbawionym. „

Po skończoney mowie Królewskiey, która głębokie na wszystkich słuchaczach wrażenie uczyniła, nowo obrani Deputowani wykonali przysięgę, Kanclerz ogłosił posiedzenia obu izb za otwarte i wezwał członki do zebrania się poiutrze w swoich salach. J. K. Mość udał się potem przy zwykłych uroczystościach na powrot do Tuilleries.

Zagraniczni Ambassadorowi i Posłowie przy Dworze tuteyszym składali d. 4 b. m. Królowi i rodzinie Królewskiey swoie uszanowania. Przy tey okazyi był także przed J. K. Mcią sprawuiący Szwedzkie interessa, P. Hochschild, stawiony.

Marszałek Marmont, Xiąże Raguzy, powroci w krotce z swoiego poselstwa do Lyonu.

Naystarszy syn Para Angielskiego Hrabi Morley, umarł d. 1 b. m. w 10 roku życia w St. Mande pod Paryżem na półknienie w Lipcu r. z. kłosu żytnego.

Sąd prewotalny w Lyonie odsądził d. 3 b. m. 28 osób obwinionych o spisek w tem mieście. Jeden tylko Vernay na śmierć skazany został, i to polecony iest łasce Królewskiey. 16 pomiędzy któremi znayduią się Panie Lavalette i Joannon, zostali iako niewinni zaraz uwolnionemi, a reszta na dłuższe lub krotsze więzienie są skazanemi.

Matka rozstrzelanego Pułkownika Labedoyer umarła tu przed 3 dniami.

Na iarmarku w Alais w Langwedocyi Anglicy wykupili po tak drogiey cenie wszystek surowy iedwab, iż kraiowi fabrykanci powrocili prożno do domów, bo nie mogli go tak drogo płacić.

Z Gibraltaru d. 20 Października.

Mamy tu wiadomość z Algieru, że d. 28 Września odpłynęła ztamtąd eskadra, składaiąca się z 1 korwety, 1 polakry, 3 brygow i 2 szonerów, i przeznaczona iest do krążenia po Oceanie przeciw Pruskiey i Hamburgskiey banderze. Daley nadeszła wiadomość, że dwa Algierskie korsarskie okręty znaydowały się w d. 17 b. m. w Tangierze. Czyli one do powyższey eskadry należą lub nie, niewiadomo. Dodaią tylko, iż na ostatnich okrętach panuie choroba zaraźliwa.

Z Stambułu d. 10 Października.

W Adryianopolu naprawiaią pałac W. Sułtana i koszary, co dało w publiczności powod do rozmaitych o woynie domysłow.

Z tuteyszego warsztatu d. 27 Września spuszczonym został nowy liniowy okręt na dział 80, który iest naywiększy z dwoch pokładowych Tureckich okrętów. Trzech pokładowy Mahmudie naprawionv w porcie tuteyszym został i odpłynął na morze.

DODATEK
DO Nro 95.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 26 LISTOPADA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Bal z tańcami w Sali Jmć Pana Knotz na korzyść ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiących, dnia 23 b. m. przez JPana Michała Kwiatkowskiego Członka Towarzystwa naszego zapowiedziany, naypięknicy i nayokazaliey celowi swoiemu odpowiedział. Publiczność licznie zgromadzona uświetniła tę przyiemną zabawę.

Towarzystwo nie tyle ocęnia znaczne z powodu tego wsparcie (gdyż Publiczność tuteysza w żadnym go względzie dla ubogich nieszczędzi) ale zamilczeć nie może, z iakim zaięciem się i gorliwością Szlachetny ten Obywatel podiął, zachod ten dobroczynny.

Ponawiaiąc Ci cnotliwy Obywatelu podziękowanie, życzy abyś miał naśladowców.

Mieroszewski, Prezy.

Z Bruxelli d. 9 Listopada.

Tuteyszy sąd kryminalny wydał wczoray wyrok względem nieobecnego Xcia Broglio, Biskupa Gandawskiego, i osądził go na wygnanie z kraiu.

44 officerów na połowie żołdu będących umieszczonych zostało w osadniczem naszem woysku. — Znaczna liczba obywateli miasta Kortryku połączyła się z obywatelami Gandawy przeciw używaniu zagranicznych towarów.

Gazety tuteysze głoszą, iż Cesarsko-Rossyyski Dwor nie będzie tak długo bawił w Moskwie, iak mieszkańcy sobie obiecywali, ale w Lutym powroci iuż do Peterzburga, wyiąwszy Cesarza, który zwiedziwszy południowe swoie prowincyie, uda się do Warszawy.

Dowiaduiemy się od granic Francuzkich, iż w osadach w Flandryi, Pikardyi i Artezyi liczba officerów iest więcey iak zupełna, ale żołnierzy przeszło dwoch 3cich części brakuie, tak iż naylicznieysza legiia, która w czasie pokoiu 1200 ludzi mieć powinna, nie liczy ich iak 500. Wiele dawnych żołnierzy zgłasza się do służby, ale rząd bardzo iest w ich wyborze ostrożnem.

Niemiecki podrożny, powracaiący z St. Domingo, zapewnia, że Chrystof podeszły iuż iest w wieku, iże śmierć iego zrządzi zapewne rewolucyią, ponieważ syn iego nie posiada potrzebnych do rządzenia przymiotów.

Z Gotenburga d. 4 Listopada.

Rossyyską do Hiszpanii przeznaczoną eskadrę, z 5 liniiowych okrętów i 3 fregat złożoną, gdy w Kattegat zaskoczyła burza, schronić się musiała pod brzegi nasze, i stoi, oprocz iedney fregaty, którey ieszcze niedostaie, przy Rivefiörd na kotwicach. Część okrętów poniosła szkodę w kotwicach i linach. Tuteyszy Rossyyski Konsul przedsięwziął potrzebne środki, aby iak nayprędzey były w wszystkie potrzeby zaopatrzone, poczem uda się eskadra w dalszą podroż.

Rozmaite Wiadomości.

Wyiątek z listu pisanego dnia 20 Października r. b. w Hofwyl w Szwaycaryi, przez Kandydata wysłanego kosztem Rządu Królestwa Polskiego do tamteyszych Instytutów w celu doskonalenia się w nauce rolnictwa.

" Nader smutne zdarzenie, bo utrata Jenerała Kościuszki, sprawiło wielki żal w sercach przyiacioł i znaiomych iego. Przypisuią nagłą śmierć iego ostatniey podróży z Solury do Neufchatel i Chaudefonde, którą w iednym dniu odbył. Powróciwszy z drogi narzekał na ból głowy, i czuł febrę zimną, która się wkrótce w febrę nerwową zamieniła. Pomimo wielkiey staranności Doktora P. Schürer, wzmagaiąca się słabość nie dozwoliła tego znakomitego Męża przywrócić do zdrowia, i tak d. 15 b. m. wieczorem o 9tey godzinie zszedł z tego świata w mieście Solurze. Dnia 18 odebrałem wraz z moim współziomkiem P. Malhomme, tę dla nas niespodzianą i zasmucaiącą wiadomość przez P. Zeltnera, który nam oraz oznaymił, iż dnia 19 t. m. ciało ś. p. Jenerała Kościuszki zostanie pochowane. Bez straty czasu udaliśmy się do Solury, dla oddania ostatniey posługi tak Szanownemu Rodakowi; gdzie z wszelkiemi obrzędami żałobnemi do kościoła Jezuickiego w towarzystwie osób Rady Stanu, Duchowieństwa i mieszkańców miasta, ciało odprowadzono. Po skończonym Mszy S. wniesiono ie do zakrystyi, i tam w przytomności Prefekta i wielu osób Sądowych; naprzód złożono w cynowey trumnie, która potem zalutowana, w drewnianey zamknięta, i pieczęciami Miasta Solury, Pana Zeltnera i ś. p. Jenerała Kościuszki przez Notaryiusza zapieczętowana, a około wieczora w grobie kościelnym umieszczoną została. Po ukończeniu tego smutnego obrzędu, świadkowie podpisali się, iako ciało ś. p. Jenerała Kościuszki wyżey opisanym sposobem dnia 19 t. m. zostało pochowane. "

Za zezwoleniem udzielnych Xiążąt starszey i młodszey linii Reuss-Plauen, Hr. Henryk 44ty, przybrał w imieniu swoiem i następców godność Xiążęcą.

Podług wyszłego niedawno w Paryżu pisma przez Bail o żydach, ma się teraz na całey ziemi znaydować żydów 6,598,000, to iest w Polsce (przed podziałem 1772) 1,000,000, w Rossyi, Multanach i Wołoszczyznie 900,000, w Niemczech 500,000, w królestwie Niderlandzkiem 80,000, w Szwecyi i Danii 5000, we Francyi 50,000, w Anglii 50,000, we Włoszech 200,000, w Hiszpanii i Portugalii 10,000, w Ziednocz: Stanach północney Ameryki 3000, w kraiach Mahometańskich w Azyi, Europ e i Afryce 4,000,000, w Persyi i reszcie Azyi 500,000.

Po Francyi ieździ teraz kuglarz, który pokazuie zabawne fizyczne sztuki, które pospolicie kończą się, że go 10 grenadyierów rozstrzeluie, co bardzo podoba się wysokiey publiczności. Ma on wkrótce do Paryża ziechać, gdzie cieszą się mieszkańcy, że będą mieli bez wpływu prewotalnego sądu interessuiący widok rozstrzelania!

Dnia 17 i 25 Listopada 1817.

Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
Pszenicy	32	—	30	—	28	—	25	—
—Zyto	24	—	22	—	21	15	20	15
—Jęczmienia	21	—	20	—	19	—	17	—
— Owsa	12	—	11	15	11	—	10	—
— Jagieł	42	—	39	—	36	—	34	—
— Grochu	24	—	23	—	22	—	20	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 19 Listopada.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł. r.

Czer. Zł. Cesarski.

Moneta konwencyyna za 100. Złr. 299

W Krakowie d. 24 Listopada.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr. 6.
— detto Cesarski . .	— —	18	— 24.
Fryd. Pruskie . . .	— .	34	— —
Luidor	— .	36	— —
Złoto frankowy . . .	— .	31	— 10
Szeiny Wiedeńskie za 100	— .	290	— —
Złoty ryński Szeinami .	— .	1	— 11

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i iego Okręgu wiadomo czyni, iż Staro. zakonna Sora Wermuth Pring małżonka Staro. Jzaka Wermuth handlem wódki trudniącego się, zamieszkała na Kaźmierzu przy Krakowie w żydowskim mieście Nro. 77 od którey Jan Kanty Fachinetty Patron zamieszkały w Krakowie w Rynku Nr 238, stawać będzie. Zapozwała na dniu 21 Listopada 1817 r. Staro. Jzaka Wermuth, małżonka zamieszkałego na Kazimierzu przy Krakowie w żydowskim mieście Nr. 77 o oddzielenie maiątku mężowskiego, dla czego w moc przepisu, art. 866 Kod. Pos. Sądowego, wyciąg ninieyszy z skargi, podaney o rozdział maiątku przez ustanowionego Patrona złożony został. W Krakowie d. 22 Listopada 1817 r.

Kuliczkowski, *Pisarz.*

Trybunał Cywilny pierwszey Instancyi Woiewództwa Krakowskiego. W celu urządzenia Administracyi Dóbr massy krydalney Teodora Wessla po zmarłym Andrzeiu Kmicie wakuiącey, wzywa wszystkich wierzycieli rzeczoney massy, ażeby dnia 18 Grudnia r. b. o godzinie 3ciey po południu przed Delegowanym Sędzią W. Dwernickim w mieyscu posiedzeń Trybunału zgromadzili się, dla wspolnego naradzenia się względem wyboru Administratora Dóbr wspomnionych. W razie zaś niestawienia się tychże wierzycieli, Trybunał przystąpi do mianowania z Urzędu Administratora.

W Krakowie d. 25 Października 1817 roku.

M. Gostkowski, *Prezy.*
Mochnacki, *Sekretarz.*

—

Trybunał pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Wydział 1wszy Przytomni Dwernicki Prezes, Mąkolski Viceprezes; Chwalibogowski Sędzia, (podpisano) Bernard Dwernicki, Kuliczkowski Pisarz.

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału I. Instancyi &c. we Czwartek to iest dnia 13 Listopada 1817 roku.

Na podane w dniu dzisieyszym przez Handel Piotra Steinkellera w imieniu Handlu Platzman i kompanii w Lipsku będącego doniesienie o upadłeści w handlu Starozakonnego Mann Salomona Hochwald kupca tuteyszego w Kazimierzu handluiącego przez wstrzymanie wypłaty dłużnych do wexlow należytości.

Trybunał 1) Stosownie do art. 13 Księgi III. Kodexu Handlowego poleca Sędziemu Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu IIgo dopełnienie przyłożenia pieczęci w Handlu na mieyscach art. 15 tegoż Kodexu wskazanych, i przesłanie protokułu względnie przyłożenia sporządzonego Trybunałowi. — 2) Stosownie do art. 18 tegoż Kodexu za Kommissarza upadłości mianuie Sędziego Chwalibogowskiego, a na Kuratorow massy wzywa Kupcow tuteyszego Miasta Józefa Wasserraba, i Onufrego Dzianottego, polecaiąc mianowanym Kuratorom dopełnienie obowiązków prawem handlowym nakazanych i stosownie do art. 25 tegoż Kodexu wykonanie przysięgi przed wyznaczonym Sędzią na to, iż powierzone sobie czynnosci przyzwoicie i wiernie sprawować będą; nakoniec. — 3) Trybunał stosownie do art. 19 tegoż Kodexu w celu zabespieczenia się względem osoby upadłego, wzywa Wydział Policyi w Rządzącym Senacie, ażeby przydał upadłemu straż z Urzędnika Policyynego.

Mocą ninieyszego Wyroku, którego publiczne wywieszenie, tudzież do Gazet publicznych podanie, stosownie do art. 21 Kodexu handlowego nakazuie.

Działo się i osądzono iak wyżey, (podp.) Bernard Dwernicki, Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom od którychby się tego domagano, aby powyższy Wyrok wyexekwowali, Prokuratorom i ich zastępcom, aby tego dopilnowali, Kommendantom i Urzędnikom siły zbroyney, aby gdy do nich zaydzie prawne wezwanie wszelką pomoc dali.

(podp.) *Bernard Dwernicki.*
Kuliczkowski Pisarz.

Za zgodność z Oryginałem Zaświadczam
Kuliczkowski Pis.

Główna Dyrekcyia Górnicza na mocy Upoważnienia Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 5 Listopada r. b. Nro [illegible] podaie do publiczney wiadomości, iż na dniu 1 Grudnia r. b. w Kancellaryi Głowney Dyrekcyi Górniczey w Mieście Woiewódzkiem Kielcach odbędzie się publiczna Licytacyia na sprzedanie Cynku Centnarów 3000 z prokreacyi Huty Cynkowey Konstantyna w Dąbrowie w Dozorstwie Siewierskiem znayduiącey się, pod następuiącemi głównieyszemi warónkami: 1) Chęć maiący nabycia tey partyi Cynku winien będzie złożyć przed Licytacyią na zabezpieczenie Skarbu publicznego iako Vadium czyli zaręczenie za dotrzymanie punktów Kontraktowych złp. 8400. — 2) Vadium to przy ostatniey odebraney partyi Cynku do Summy za Cynk przypadłey wrachowane będzie. — 3) Licytacyia przez zapieczętowane sekretne Deklaracyie odbyta zostanie, po odpieczętowaniu naywięcey ofiaruiący przybicie otrzyma. — 4) Ilość powyższa Cynku w stosónku prokreacyi miesięcznie wydawana będzie w wadze Wiedeńskiey, rachuiąc Centnar a 100 funtów Wiedeńskich, a do ostatniego Listopada r. b. naymniey 1000 Centnarów wynosić mogąca. — 5) Za każdą w Miesiącu odebraną część Cynku obowiązany będzie natychmiast kupno otrzymuiący gotowemi pieniędzmi przypadaiącą należytość do Kassy Dozorstwa Siewierskiego złożyć, inaczey gdyby dnia naydaley 8go po upłynionym miesiącu po odebraniu Cynku nie zgłosił się Licytant, nietylko vadium przepadnie, lecz żadnego więcey prawa rościć sobie nie będzie mógł, Entrepryza zaś ta komu innemu wypuszczona natychmiast zostanie. — 6) Naydalszy Termin do uzupełnienia tey ilości Cynku, dzień 1szy Czerwca 1818 r. stanowi się. — 7) Gdyby zaś iakowe nieprzewidziane wypadki w prokreacyi wydarzyć się miały, żadnych pretensyy ztąd sobie rościć nie będzie mógł do Skarbu Licytant. — 8) Cynk takowy w całey ilości obowiązany własnemi furami transportować sobie Licytant bez naymnieyszego wynagrodzenia z strony Skarbu, iednakże — 9) Pomoc wszelka bez szkody Skarbu przyrzeka się. 10) Gdyby Licytant życzył sobie takowy Cynk za granicę Cesarstwa Rossyyskiego wyprowadzić, uzyskać może Certyfikaty, które od opłaty Cła od każdego Centnara po Złotych pol: 7 gr. 6 wprowadzaiąc zagraniczny wynoszącego uwolnić mogą, Certyfikaty te iednakże na mnieysze partyie wydawane nie będą, iak po Centnarów 8to. — 11) Żadnych procentów czyli wynagrodzenia nie może żądać Licytant; nakoniec — 12) Dla uniknienia wszelkich nieporozumień lub trudności, Deklaracyie maią bydź bez warunkowo podawane, tych zatem osnowę, z tego względu wypisuie się w takim sposobie podawane bydź maią, to iest: Niżey podpisany, składaiąc vadium 8400 złp. deklaruie się zakupić pod warunkami protokołem licytacyynym przepisanemi, a przezemnie dobrze zrozumiałemi z produkcyi Huty Konstantyna w Dąbrowy Cynku Centnarów 3000, za każden centnar, ofiaruie zapłacić po złp. NN. gr. NN. Datum i podpis. — 13) Pretium fisci stanowi się temczasowie złp. 28, inne mniey ważne warunki w Biórze teyże Główney Dyreksy Górniczey przeyzrane bydź mogą. — Życzących sobie zatem nabycia tey Entrepryzy, zaprasza się w powyższym dniu na godzinę 10tą z rana do Bióra Główney Dyrekcyi Górniczey w Kielcach. W Kielcach d. 21 Października 1817.

Ullmann, Dyrektor Główny.
Tomaszewski, Sekr. Jeneralny.

Główna Dyrekcyia Górnicza. Z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 29 Października r. b. Nro [illegible] z Października 17 wydanego, działaiąc; czyni wiadomo wszystkim chęć kupna Bydła rogatego maiącym, iż w dniu 9tym Grudnia r. b. w Mieście Kielcach w Kancellaryi Woyta Gminy Kieleckiey o godzinie 10 ranney odbywać się będzie publiczna Licytacyia przed Delegowanym Członkiem, z Główney Dyrekcyi Górniczey i Woytem Gminy Kieleckiey na sprzedaż 1) Krów sztuk 60. — 2) Buchaiów szt. 9. — 3) Wołów szt. 1. — 4) Ciołków szt. 24. — 5) Jałówek szt. 39. — przez głośne wywołanie praetium fisci, z detaxacyi przez Znawców ustanowionego, a naywięcey daiącemu po uskutecznioney zapłacie każda sztuka oddaną zostanie. — W Kielcach d. 10 Listopada 1817.

Ullmann D. jen.
Tomaszewski Sek. jen.

W ogrodzie Dóbr Poręba JW. Hr. Szembeka, w obwodzie Wolnego Miasta Krakowa leżących, znayduie się do 6000 sztuk drzew Kasztanów dzikich pięcio letnich, każdego czasu do sprzedania. O cenie ich każdy dowie się w mieyscu.